

KESKKONNAAMET

Ants Animägi
Riigimetsa Majandamise Keskus
ants.animagi@rmk.ee

Teie 12.01.2023 nr 3-6.1/2023/202

Meie 31.01.2023 nr 7-9/23/814-2

Kraavide sulgemine Nepste metsise püsielupaigas

Austatud Ants Animägi

Teatasite, et Riigimetsa Majandamise Keskus kavandab Nepste metsise püsielupaigas loodusliku veerežiimi taastamist ja tee likvideerimist. Taastamistöö sisaldab kuivenduskraavide sulgemist, turbapaisude rajamist, teelõigu likvideerimist ja vajadusel trassiraiet. Palute Keskkonnaameti seisukohta ja tingimusi kuivenduskraavide likvideerimise kavatsusele ning ettepanekuid, millega tuleb arvestada projekteerimise lähteülesande koostamisel.

Veerežiimi taastamist ja teelõigu sulgemist kavandatakse projekteeritava Nepste püsielupaiga¹ sihtkaitsevööndis².

Projekteeritava Nepste metsise püsielupaiga piirid on Eesti Looduse Infosüsteemi kantud 27.09.2019. Kavandatava püsielupaiga eesmärk on tagada nendele metsistele liikumisvõimalused, kelle mängupaigad võimaliku Rail Baltica ehitusega seoses hävivad või saavad tugevalt mõjutatud.

Taastamisalal ja sellega piirneval alal on inventeeritud II kaitsekategooria liigi metsis (*Tetrao urogallus*) elupaik³ ja karvasjalg-kakk (*Aegolius funereus*) elupaik⁴ ning III kaitsekategooria liikide hiireviu (*Buteo buteo*) elupaik⁵, laanepüü (*Tetrastes bonasia*) elupaigad⁶, harilik kopsusamblik (*Lobaria pulmonaria*) leiukohad⁷, sulgjas õhik (*Neckera pennata*) leiukohad⁸, suur nõöpsamblik (*Megalania grossa*) leiukoht⁹, sile neersamblik (*Nephroma laevigatum*) leiukohad¹⁰, Helleri ebatähtlehik (*Anastrophyllum hellerianum*) leiukoht¹¹, harilik ungrukold

¹ EELIS id -547 517 424

² EELIS id -2 059 864 550

³ EELIS kood KLO9102157

⁴ EELIS kood KLO9118980

⁵ EELIS kood KLO9128571

⁶ EELIS kood KLO9118993 ja KLO9118992

⁷ EELIS kood KLO9700829 ja KLO9700474

⁸ EELIS kood KLO9401031, KLO9402825 ja KLO9401336

⁹ EELIS kood KLO9701908

¹⁰ EELIS kood KLO9700850 ja KLO9700851

¹¹ EELIS kood KLO9401027

(*Huperzia selago*) leiukoht¹² ja harilik koobassamblik (*Thelotrema lepadinum*) leiukoht¹³,

Kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal on keelatud¹⁴. Keelatud on III kaitsekategooria taimede, seente ja selgrootute loomade hävitamine ja loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas¹⁵.

Pärnu maakonnaplaneeringu „Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ ja keskkonnamõju strateegilise hindamise praeguses etapis on teada, et raudtee rajamisel on metsisele avalduvate ebasoodsate mõjude tõttu vaja rakendada hüvitusmeetmeid. Rail Balticu kiirraudtee rajamisega Edela-Pärnumaal avalduvate negatiivsete mõjude vältimiseks ja kompenseerimiseks on koostatud Rail Baltica metsise asurkonna kaitsemeetmete, seire ja elupaikade taastamise programmi rakendusplaan¹⁶. Rakendusplaani kohaselt on vajalik, et säiliks Nepste metsise mänguasurkond, mis on kriitiliselt oluline ühenduslülili Kikepera - Soomaa, Luitemaa ja Põhja-Liivi asurkonna vahel.

Rail Baltica metsise asurkonna kaitsemeetmete, seire ja elupaikade taastamise programmi rakendusplaani, elupaikade mahtuvust taastavad ja suurendavad aktiivsed tegevused väljaspool projektiala, näevad ette kraavide ja tee likvideerimise Nepste metsise mänguasurkonnas. Keskkonnaamet on 06.07.2021 kirjaga nr 7-9/21/12841-2 nõustunud veerežiimi taastamise põhimõtetega, pidades väga oluliseks põhimõtet, et metsise elupaigas on taastamise eesmärgiks metsakoosluse niiskusrežiimi mõõdukas parendamine, ent mitte metsakoosluste asendumine sookooslustega.

Veerežiimi taastamine projekteeritavas Nepste metsise püsielupaigas ei kahjusta kaitstavate linnuliikide seisundit, kui tööd tehakse väljaspool pesitsusaega.

Veerežiimi taastamisega ei kaasne III kaitsekategooria taimede ja seente hävitamist ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles elupaigas.

Veerežiimi taastamine loob eeldused metsise elutingimusteks vajalike metsakoosluste seisundi säilimiseks ja paranemiseks ning seeläbi perspektiivis ka kaitsealuse liigi seisundi paranemiseks. Keskkonnaamet on seisukohal, et Nepste metsise püsielupaiga veerežiimi taastamisel ja tee likvideerimisel on positiivne mõju Nepste metsise mänguasurkonna seisundile.

Arvestades eelnevat Keskkonnaametil Nepste metsise püsielupaigas loodusliku veerežiimi taastamisele ja tee likvideerimisele vastuväiteid ei ole.

Keskkonnaamet juhib projekti koostamisel tähelepanu järgnevale:

- Pesitsusaegse häiringu vältimiseks seada töödele ajaline piirang 1.02-15.07.
- Suletavate kraavide trassid metsaelupaigas projekteerida võimalikult kitsad ning paiguti tules katsuda jätta kasvama kraavi servadesse puid, mis aitavad vältida pikkade lagedate koridoride tekkimist.
- Pidada silmas põhimõtet, et metsise elupaigas on taastamise eesmärgiks metsakoosluse niiskusrežiimi mõõdukas parendamine, ent mitte metsakoosluste asendumine sookooslustega.
- Projektile lisada metsiseekspertide hinnang kavandatava tegevuse mõju kohta Nepste metsise

¹² EELIS kood KLO9338622

¹³ EELIS kood KLO9701908

¹⁴ Looduskaitseadus § 55 lg 6

¹⁵ Looduskaitseadus § 66 lg 8

¹⁶ Kose, M.; Tammekänd, I.; Ojaste, I., 2021. Rail Baltica metsise asurkonna kaitsemeetmete, seire ja elupaikade taastamise programm. Rakendusplaan. Eesti Ornitoloogiaühing

elupaiga seisundile.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Hänni

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Olavi Randver 525 4935

olavi.randver@keskkonnaamet.ee

Monika Laurits-Arro 5302 0849

monika.laurits@keskkonnaamet.ee